

Genelge No: 2003/3
Kabul Tarihi: 03.10.2003

Emeklilik Planlarının Hazırlanmasında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlara İlişkin Genelge (Genelge No: 2003/3)

1. Emeklilik Planlarının Gönderilmesi:

Şirketlerin Müsteşarlığa gönderecekleri emeklilik planları(plan);

- Emeklilik Planları Hakkında 2003/1 No'lu Tebliğ (Tebliğ) ve bu Genelgede belirtilen esaslara uygun olmalıdır.
- Şirketin antetli kağıdına basılmalıdır.

Usulüne uygun gönderilmeyen planlar değerlendirilmeden iade edilecektir.

Tasdik edilen planlar tasdik tarihinden itibaren 15 gün içerisinde elektronik ortamda Müsteşarlığa gönderilir.

2. Numaralandırma:

Her plan bir numara ile Tebliğdeki esaslara uygun olarak tanımlanmalıdır.

3. İsimlendirme:

Planların numaralandırmaya ek olarak özel bir isimle tanımlandığı hallerde, verilecek isimlerin plan içeriğinin farklı algılanmasına neden olmamasına ve Emeklilik Şirketlerinin Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmeliğin

"İlan, Reklam ve Açıklanacak Bilgiler" başlıklı 32 nci maddesindeki esaslara uygun olmasına dikkat edilmelidir.

Dövizle endeksli ödemeleri içeren planlarda dövizin sadece bir referans noktası olması ve şirkete döviz bazlı bir yükümlülük doğurmaması nedeniyle, bu tip planların isimlerinin yanlış bir algılamaya sebep olmayacak şekilde seçilmesine dikkat edilmelidir.

Yatırım araçlarının, değişik risk düzeylerine sahip olduğu dikkate alınarak "risksiz", "güvenli" plan gibi ibarelere yer verilmemesi gerekmektedir.

4. Tanımlar, Ekler:

Plan, Tebliğde yer alan tanımlar kapsamında hazırlanmış (giriş aidatı, asgari katkı payı, katkı payı,...) olmalıdır. Her plan için eklerin ayrı ayrı, eksiksiz olarak hazırlanmış olmasına ve eklerde yer alan çalışmaların planla örtüşmesi hususuna dikkat edilmelidir.

5. İçerik:

Planlar içerisinde yer alan emeklilik yatırım fonlarının (fon) Kurulca kayda alınmış olması esastır.

Şirket tarafından kurulan fonların tamamının ya da bir kısmının tüm planlara bağlandığı hallerde, katılımcının risk getiri profili sonucu oluşan tespit ile plan ilişkisi düzenlenmelidir. Diğer bir ifade ile, riskli bir yatırım tercihinde bulunmak isteyen katılımcıya doğru tavsiyenin yapılmasına ilişkin teyit ancak o planda seçilecek fonların ve hangi oranlar dahilinde seçileceğinin planda açık olarak ifade edilmesiyle mümkün olabilecektir. Bu çerçevede hazırlanan planlar kapsamında sunulan fonların, fon dağılım oranları ve bu oranlara ilişkin sınırlandırmalar planda belirtilmelidir.

Örneğin; planda "a ile b oranları aralığında (a ve b risk getiri profili sonucu tespit edilen oranlar) plan dahilinde sunulan x, y, z emeklilik yatırım fonları ya da x, y, z'den oluşan emeklilik yatırım fon karması, ... oranlar dahilinde tavsiye olunacaktır" gibi bir ifadeye yer verilmelidir.

6. Gruplara Yönelik Hazırlanacak Emeklilik Planları:

Grup emeklilik sözleşmesinin akdedilmesine taraf olan bir işverenin, tüzel kişiliği haiz bir meslek kuruluşunun, derneğin veya sair kuruluş veya grubun çalışanları veya üyeleri hesabına, katkı paylarının veya giriş aidatlarının bir kısmını veya tamamını ödemesi veya çalışanları yahut üyelerine ait emeklilik sözleşmelerine aracılık etmeleri durumunda planlar grubun özelliğini dikkate alınarak düzenlenir.

Planların bir gruba yönelik hazırlanması halinde bu hususun planın isimlendirilmesinde ve içeriğinde belirtilmesi gerekir.

Benzer özellik arz eden gruplara yönelik standart planlar hazırlanabilir.

Gruplarda uygulanacak giriş aidatı tutarı ve kesinti tutarlarının grup büyüklüğü vb. hususlar ile ilişkilendirildiği hallerde uygulama esaslarının açık bir şekilde planda belirtilmesi gerekmektedir.

Örneğin;

10 < katılımcı sayısı < 100

Giriş Aidatı : Asgari Ücretin Tamamı.

Yönetim Gideri Kesintisi : %5

101 < katılımcı sayısı

Giriş Aidatı : Asgari Ücretin Yarısı

Yönetim Gideri Kesintisi : %3

Bireysel hakların kullanımına ilişkin genel uygulama esasları bu kapsamda hazırlanacak planlarda yer almalıdır.

Gruplara yönelik hazırlanacak planlara tek bir grup emeklilik yatırım fonu bağlanabileceği gibi diğer grup emeklilik veya emeklilik yatırım fonları da bağlanabilecektir.

Katkı payının veya giriş aidatının bir kısmının veya tamamının katılımcı nam ve hesabına ödeyen veya grup emeklilik sözleşmesinin aktedilmesine dahil olan, tüzel kişiliği haiz bir meslek kuruluşu, dernek veya sair kuruluş veya grup, her bir çalışanı yahut üyesi hesabına ödediği katkıların katılımcı tarafından hak edilmesine ilişkin veya benzeri nitelik arz eden koşulları plan ve emeklilik sözleşmesi kapsamında tanımlayamaz.

7. Fona İlişkin Hususlar:

Plan kapsamında sunulan fonların, fon unvanları, varsa fon dağılım oranları ve bu oranlara ilişkin sınırlandırmalar planlarda belirtilmelidir. Planlarda kullanılacak fon unvanlarının Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış bulunan fon iç tüzüklerinde yer alan fon unvanları olması gerekmektedir. Fon işletim masraf kesinti tutarına ilişkin oran planda belirtilmelidir.

Bireysel emeklilik mevzuatı gereğince geçici dönemde kullanılacak fonun (plan içinde tanımlanmamış bir fon olsa dahi) ve kullanım esaslarının planda belirtilmesi gerekmektedir.

Plan kapsamında sunulan fonların varsa alım satım işlemlerindeki tarihlerinde farklılık varsa buna ilişkin uygulama esasları planda belirtilmelidir.

8. TL ve Endeksli Ödemeler:

Planlarda TL ve dövize veya bir varlığa endeksli ödemeler bir plan içinde birlikte tanımlanabileceği gibi endeksli ödemeler için ayrı planlar da hazırlanabilir.

Dövizle endeksli ödemelerin öngörüldüğü planlarda dövizin sadece endeks olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Dövizle endeksli ödemelerin farklı ödeme araçları ile yapılmasının öngörüldüğü (örn; kredi kartı) hallerde, ödemelerde kullanılacak kur ve tarihin tespitine ilişkin esasların planda belirtilmesi gerekmektedir. Emeklilik sözleşmesi düzenlenirken bu uygulamaya ilişkin esaslar katılımcıya bildirilmelidir.

9. Giriş Aidatı:

Giriş aidatı peşin, azami bir yıllık süre için taksitlendirilmiş (aylık, 3 aylık, 6 aylık ödeme periyotlu), ertelenmiş olarak bir planda birlikte tanımlanabileceği gibi plan sadece tek bir seçeneği de içerebilir.

Giriş aidatına ilişkin uygulama esaslarının planda detaylı bir şekilde tanımlanması gerekmektedir.

Giriş aidatına ilişkin değerlendirme yapılırken aşağıdaki koşullara dikkat edilmelidir:

- a) Planda giriş aidatının peşin tahsilatı öngörülüyor ise buna ilişkin tutarın tespit edilmiş olması gerekmektedir.
- b) Taksitlendirmelerde “bir yıl içinde alınır” gibi genel ifadelerden ziyade, taksitlendirme koşulları (ödeme sıklığı ve tutarı) net bir şekilde ortaya konmalıdır.
- c) Tebliğde “Şirket tarafından belirlenen giriş aidatının bir kısmı veya tamamı, emeklilik sözleşmesinde yer alması kaydıyla, katılımcının bireysel emeklilik sisteminden ayrıldığı veya başka bir şirkete aktarım talebinde bulunduğu tarihe kadar ertelenebilir” ifadesi yer almaktadır.

Yukarıdaki hüküm gereğince giriş aidatının ertelenme koşuluna ilişkin olarak giriş aidatının dört farklı şekilde alınabilme seçeneği doğmaktadır.

- Tamamı ertelenmiş,
- Bir kısmı peşin bir kısmı ertelenmiş,
- Bir kısmı taksitli bir kısmı ertelenmiş,
- Bir kısmı peşin, bir kısmı taksitlendirilmiş, bir kısmı ertelenmiş.

Ertelemede, uygulanması planlanan tüm seçeneklerin ve uygulama esaslarının net bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Tebliğde ertelemeye alınacak tutara ilişkin koşul tanımlanmış olup, şirketin sabit bir tutar olarak belirlediği hallerde buna ilişkin Tebliğde belirlenen esaslara uygunluk aranacaktır.

Ertelemede farklı uygulama esaslarının tanımlandığı hallerde (yıl, oran, tutar, endeks vb.) yaklaşımların bir bütünlük arz edecek şekilde ortaya konması gerekmektedir.

Ayrıca, emeklilik plan değişikliği, aktarım vb. hallerdeki uygulamalara ilişkin tanımlamalar yapılmalıdır. Farklı durumlar için haklardaki değişimin açık bir şekilde belirtilmesi gerekmektedir.

10. Asgari Katkı Payı:

Asgari katkı payının tespitine ilişkin çalışmalar plan ekinde yer almalıdır.

Asgari katkı payının her yıl güncellenmesine ilişkin olarak planda artış endeksi öngörüsü bulunmakta ise (TÜFE, TEFE, asgari ücret gibi) bunun çok net bir şekilde tanımlanmasına dikkat edilmelidir. Güncelleme dönemi ve bu dönemde kullanılacak endeks açık olarak belirtilmelidir.

Asgari katkı payı altında yapılacak ödemelerin yatırıma yönlendirilme esasları planlarda tanımlanmalıdır.

11. Katkı Payı:

Tebliğ kapsamında emeklilik sözleşmesinde aksine bir hüküm bulunmamak kaydıyla;

- a) Katkı payı üzerinde yapılan ödemeleri ödeme tarihinden önceki son bir yıllık döneme ait ödenmemiş katkı paylarına mahsup edebilir, veya
- b) Katkı payı üzerinde yapılan ödemeleri ödeme tarihinden itibaren azami bir yıllık dönemde ödenmesi gereken katkı payı olarak kabul edebilir.

Diğer hallerde, katkı payının üzerinde yapılan ödemeler ilgili ödeme tarihindeki katkı payı olarak kabul edilir.

Geçmiş ve geleceğe dönük ödemelere ilişkin uygulama esasları planda tanımlanmalıdır. Emeklilik sözleşmesi düzenlenirken bu tür uygulamalara yönelik olarak katılımcıların bilgilendirilmesi sağlanmalıdır.

Emeklilik planlarında belirtilmesi kaydıyla katılımcıların katkı payı üzerinde yaptığı ödemeler geçmiş ve geleceğe mahsup edilmeyerek ödendiği tarihteki katkı payı olarak yatırıma yönlendirilebilir. Buna ilişkin uygulama esasları, kesinti tutarları planlarda açık olarak belirtilir. Bu kapsamda yapılacak katkı payı üzerinde yapılan ödemeler katkı paylarının yatırıma yönlendirilmesinde uygulanacak sınırlamalara dahildir. Katkı payı üzerinde yapılacak ödemelerin asgari ve azami sınırları planlarda belirtilmeli ve katılımcıların buna ilişkin vergisel avantaj ve dezavantajları emeklilik sözleşmesi kapsamında yer alan bilgi, belge ve formlarda açık olarak belirtilmelidir.

Ayrıca; katkı payının yatırıma yönlendirilmesi aşamasında artık katkı payı tutarına ilişkin uygulama esasları da planda tanımlanmalıdır.

12. Yönetim Gideri Kesintisi:

Mevzuatta belirtilen azami sınırlamalara uygunluk aranacaktır.

Katkı payı üzerinde yapılan ödemelere farklı oranda yönetim gideri kesintisi yapılacaksa buna ilişkin uygulama esasları planda belirtilmelidir. Örneğin; geçmiş ve gelecek döneme ilişkin yapılan ödemelerde yönetim gideri kesintisinin alınma esasları planda yer almalıdır. Bu kapsamda yapılan ödemelere ilişkin olarak katılımcılara gerekli açıklama yapılması sağlanmalıdır.

Yönetim gideri kesintisi yapılırken katkı payının şirkete intikali, eksik ödeme, ardışık ödeme vb. hususlarda izlenecek yöntem planlarda tanımlanmalıdır.

13. Özel Hizmetler:

Sunulması öngörülen özel hizmetlere ilişkin uygulama esasları emeklilik planlarında belirtilmelidir. Eklerde yer alan birim maliyet ve kesinti tutarı/oranının plan içindeki hususlarla örtüşmesine, Tebliğde belirlenen azami sınırlara uygunluğun sağlanmasına dikkat edilmelidir.

Herhangi bir özel hizmet verilmesi planlanmamakta ise bu husus planda belirtilmelidir.

14. Birikimlerden İndirim:

Emeklilik planlarında giriş aidatı, katkı payı ödemelerine ara verme, özel hizmet ve diğer hususlarda birikimlerden indirim yapılabilmesine ilişkin koşulların Tebliğde belirlenen esaslar dahilinde yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, Tebliğde indirim yapılabilecek tutarlara ilişkin azami sınırlar tanımlanmış olup özellikle katkı payına ara vermede kesilecek yönetim gideri kesintisi hususunda şirket öngörülerini destekleyen çalışmalar gerektiğinde istenebilecektir.

15. Zorunlu Ayrılmalar:

Katılımcının vefat, iş görememezlik vb. nedenlerden ötürü sistemden zorunlu olarak ayrılması durumlarına ilişkin uygulama esasları emeklilik planlarında belirtilir. Zorunlu ayrılmalar nedeniyle katılımcılara veya lehdarlarına mevzuata aykırı olmaması, katılımcı lehine olması ve emeklilik sözleşmesinde yer alması kaydıyla özel haklar tanımlanabilir.

16. Plan Değişiklikleri:

Mevzuata uygun olmak kaydıyla bu plandan ayrılmalar veya bu plana ilişkin geçişlerde uygulama esasları tanımlanmalıdır. Şirketin planlar arasındaki geçişlerine ilişkin varsa sınırlamalar belirtilmelidir.

17. Aktarım:

Mevzuata uygun olmak kaydıyla plandan başka bir şirkete aktarım veya başka bir şirketten bu plana geçişe ilişkin uygulama esasları tanımlanmalıdır.

18. Birikimli Hayat Sigortalarından Geçiş:

Planlar farklı hedef kitlelerine yönelik olarak hazırlandığı için her planda bu hususun bulunması zorunlu olmamakla birlikte, şirketin onay süreci için gönderilen planlarından en az bir tanesi birikimli hayat sigortalarından geçişe ilişkin hususları içermeli veya tek bir plan bu yönde hazırlanmış olmalıdır. Birikimli hayat sigortalarından geçişe ilişkin hususlarda Bireysel Emeklilik Mevzuatına ve Müsteşarlıkça belirlenecek esaslara uygunluk aranacaktır.

19. Cayma:

Cayma halinde herhangi bir kesintinin yapılıp yapılmayacağı, yapılacaksa hangi oran dahilinde yapılacağı emeklilik planlarında belirtilmelidir.